

PARLAMENTUL EUROPEAN

2009 - 2014

Document de ședință

A7-0186/2010

7.6.2010

RAPORT

privind deliberările Comisiei pentru petiții în cursul anului 2009
(2009/2139(INI))

Comisia pentru petiții

Raportor: Carlos José Iturgaiz Angulo

RR\819409RO.doc

PE439.934

RO

Unită în diversitate

RO

CUPRINS

	Page
PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN	3
EXPUNERE DE MOTIVE	12
REZULTATUL VOTULUI FINAL ÎN COMISIE.....	26

PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN

privind deliberările Comisiei pentru petiții în cursul anului 2009 (2009/2139(INI))

Parlamentul European,

- având în vedere rezoluțiile sale anterioare privind deliberările Comisiei pentru petiții,
 - având în vedere articolul 24 și articolul 227 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,
 - având în vedere articolele 10 și articolul 11 din Tratatul privind Uniunea Europeană,
 - având în vedere articolul 48 și articolul 202 alineatul (8) din Regulamentul său de procedură,
 - având în vedere raportul Comisiei pentru petiții (A7-0186/2010),
- A. întrucât activitatea din 2009 a Comisiei pentru petiții a fost marcată de tranziția de la cel de-al șaselea la cel de-al șaptelea mandat parlamentar, iar componența comisiei s-a modificat în mod considerabil, două treimi din membrii săi fiind noi;
 - B. întrucât 2009 a marcat sfârșitul mandatului Ombudsmanului European și Comisia pentru petiții a fost implicată direct în audierile candidaților pentru această funcție;
 - C. întrucât Tratatul de la Lisabona a intrat în vigoare la 1 decembrie 2009, creând premisele necesare pentru o participare mai mare a cetățenilor în procesul decizional, în efortul de a consolida legitimitatea și transparența acestuia;
 - D. întrucât cetățenii UE sunt direct reprezentați de către Parlament, iar dreptul de a adresa o petiție, consacrat în Tratat, le oferă mijloacele de se adresa reprezentanților lor ori de câte ori consideră că le-au fost încălcate drepturile;
 - E. întrucât punerea în aplicare a legislației europene are un impact direct asupra cetățenilor, care sunt cei mai în măsură să-i evalueze eficiența și deficiențele, precum și să semnaleze discrepanțele rămase care trebuie acoperite pentru a asigura îndeplinirea obiectivelor Uniunii;
 - F. întrucât se are în vedere faptul că cetățenii europeni, în mod individual și colectiv, se adresează Parlamentului pentru căi de atac în cazul în care se încalcă legea europeană;

- G. întrucât Parlamentul, prin Comisia sa pentru petiții, are obligația de a ancheta aceste preocupări și de a depune toate eforturile pentru a pune capăt acestor încălcări ale legii; întrucât, pentru a oferi cetățenilor căile de atac cele mai adecvate și mai rapide, Comisia pentru petiții a continuat să-și consolideze cooperarea cu Comisia, cu alte comisii parlamentare, cu organismele, agențiile și rețelele europene și cu statele membre;
- H. întrucât numărul de petiții primite de Parlament în 2009 a fost ușor mai ridicat decât cel înregistrat în 2008 (mai exact, 1924 comparat cu 1849) și s-a confirmat tendința în creștere de depunere a petițiilor pe cale electronică (aproximativ 65% au fost primite în această formă în 2009, în comparație cu 60% în 2008);
- I. întrucât numărul de petiții inadmisibile primite în 2009 indică faptul că ar trebui să se acorde mai multă atenție unei informări mai eficiente a cetățenilor cu privire la competențele Uniunii și rolul diverselor sale instituții;
- J. întrucât, în multe cazuri, cetățenii transmit Parlamentului petiții legate de deciziile luate de autoritățile competente administrative sau judiciare din statele membre, și întrucât cetățenii au nevoie de mecanisme prin care să poată chestiona răspunderea autorităților naționale în procesul legislativ european și în procesul de aplicare a legii;
- K. întrucât cetățenii ar trebui, în special, să fie atenționați cu privire la faptul că - așa cum a recunoscut Ombudsmanul European în decizia din decembrie 2009 care a închis ancheta cu privire la reclamația 822/2009/BU contra Comisiei - procedurile judiciare naționale fac parte din procesul de punere în aplicare a legislației europene în statele membre, iar Comisia pentru petiții nu poate aborda chestiuni care fac obiectul procedurilor judiciare naționale sau revizui rezultatele acestor proceduri;
- L. întrucât Parlamentul se confruntă cu o problemă deosebită în cazul petițiilor privind presupusa nesolicitare de către instanțele judiciare naționale a unei hotărâri preliminare a Curții de Justiție, deși acest lucru este prevăzut la articolul 267 din TFUE, și în special în cazul în care Comisia nu-și exercită competențele de care dispune în temeiul articolului 258 pentru a lua măsuri împotriva statului membru în cauză;
- M. întrucât, datorită mecanismelor sale de lucru și având în vedere faptul că dreptul de adresare a unei petiții este garantat pentru toți cetățenii și rezidenții UE în conformitate cu dispozițiile Tratatului, procesul de adresare a petițiilor este diferit de alte căi de atac puse la dispoziția cetățenilor la nivelul UE, precum prezentarea unor reclamații Ombudsmanului European sau Comisiei;
- N. întrucât cetățenii au dreptul la căi de atac rapide și axate pe găsirea unei soluții și la un grad înalt de transparență și claritate din partea tuturor instituțiilor europene și întrucât Parlamentul a solicitat în mod repetat Comisiei să-și

utilizeze prerogativele, în calitate de gardian al Tratatelor, pentru a lua măsuri împotriva încălcărilor legislației europene dezvăluite de petiționari, în special în cazul în care transpunerea legislației UE la nivel național are drept rezultat încălcarea acesteia;

- O. întrucât numeroase petiții continuă să ridice probleme cu privire la transpunerea și aplicarea legislației europene cu privire la piața internă și la mediu, și având în vedere solicitările anterioare ale Comisiei pentru petiții către Comisia Europeană, de a asigura intensificarea controlului aplicării legislației în aceste domenii și eficientizarea acestuia;
- P. întrucât, deși Comisia poate verifica în mod complet respectarea dreptului UE doar în cazul în care autoritățile naționale au luat o hotărâre definitivă, este important, în special în privința chestiunilor legate de mediu și în toate situațiile în care factorul timp are un rol major, să verifice într-un stadiu incipient dacă autoritățile locale, regionale și naționale aplică corect toate normele procedurale relevante prevăzute în dreptul UE și, atunci când este necesar, să realizeze studii privind aplicarea și impactul legislației în vigoare, pentru a obține toate informațiile necesare;
- Q. întrucât se are în vedere importanța prevenirii altor pierderi ireparabile în ceea ce privește biodiversitatea, în special în cadrul siturilor din rețeaua Natura 2000, precum și angajamentul statelor membre de a asigura protecția ariilor speciale de conservare, în conformitate cu Directiva habitatelor (92/43/EEC) și Directiva privind păsările (79/409/CEE);
- R. întrucât petițiile subliniază impactul legislației europene asupra vieții de zi cu zi a cetățenilor europeni și întrucât recunoaște necesitatea de a adopta toate măsurile care se impun pentru a consolida progresele înregistrate în consolidarea drepturilor de care beneficiază cetățenii la nivelul Uniunii;
- S. întrucât, în activitatea sa anterioară și în avizul său privind raportul anual al Comisiei Europene cu privire la monitorizarea aplicării dreptului comunitar, Comisia pentru petiții a solicitat să fie informată în mod periodic cu privire la fazele parcurse în procedurile privind încălcarea dreptului comunitar, care fac, de asemenea, obiectul petițiilor;
- T. întrucât se are în vedere că statele membre au responsabilitatea principală de a transpune și a aplica în mod corect legislația europeană și recunoscând că numeroase state membre au fost în din ce în ce mai implicate în activitatea Comisiei de petiții în 2009,
- I. salută tranziția lină la un nou mandat parlamentar și ia notă de faptul că o mare parte a activității Comisiei pentru petiții, spre deosebire de alte comisii parlamentare, a fost reportată în noul mandat, deoarece procesul de examinare a unui număr considerabil de petiții nu s-a încheiat;

2. salută intrarea în vigoare a Tratatului de la Lisabona și își exprimă convingerea că Parlamentul va fi implicat îndeaproape în procesul de dezvoltare a unor noi inițiative cetățenești, astfel încât acest instrument să poată să-și atingă pe deplin scopul și să asigure mai multă transparență și responsabilitate în procesul decizional la nivelul UE, permițând cetățenilor să sugereze ameliorări sau completări ale legislației UE;
3. salută Carta Verde privind inițiativa cetățenilor europeni¹, publicată de Comisie la sfârșitul anului 2009, ca un prim pas către transpunerea în practică a acestei idei;
4. subliniază faptul că Parlamentul a primit petiții tip campanie, cu mai mult de un milion de semnături și insistă asupra necesității de a asigura că cetățenii sunt pe deplin atenționați cu privire la distincția dintre acest tip de petiție și inițiativa cetățenească;
5. reamintește Rezoluția sa cu privire la inițiativa cetățenească², la care Comisia pentru petiții a contribuit printr-un aviz; îndeamnă Comisia să stabilească norme inteligibile de aplicare, care să identifice în mod clar rolurile și obligațiile instituțiilor implicate în procesele de examinare și de adoptare a deciziilor;
6. salută caracterul obligatoriu din punct de vedere juridic dobândit de Carta drepturilor fundamentale, o dată cu intrarea în vigoare a Tratatului de la Lisabona și subliniază că această Cartă este importantă pentru ca drepturile fundamentale să devină mai clare și mai vizibile pentru toți cetățenii;
7. consideră că atât Uniunea, cât și statele membre, au obligația de a asigura că drepturile fundamentale incluse în Cartă sunt respectate pe deplin și consideră că această Cartă va contribui la dezvoltarea conceptului de cetățenie a Uniunii;
8. își exprimă convingerea că se vor adopta toate demersurile procedurale necesare în vederea clarificării rapide a aspectelor instituționale ale aderării UE la Convenția europeană pentru protecția drepturilor omului și a libertăților fundamentale și ia notă de intenția Comisiei pentru petiții de a contribui la activitatea Parlamentului în această privință;
9. reiterează solicitarea sa anterioară privind efectuarea de către serviciile relevante ale Parlamentului și ale Comisiei a unei revizui complete a procedurilor privind căile de atac puse la dispoziția cetățenilor UE, și subliniază importanța continuării negocierilor pe marginea Acordului-cadru revizuit dintre Parlamentul European și Comisie, astfel încât să se țină seama pe deplin de drepturile sporite ale cetățenilor UE, în special prin intermediul inițiativelor cetățenești europene;

¹ COM(2009) 622 final), 11.11.2009.

² Rezoluția Parlamentului European din 7 mai 2009 prin care se solicită Comisiei să prezinte o propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind punerea în aplicare a inițiativei cetățenești -P6_TA(2009)0389.

10. salută măsurile adoptate de Comisia Europeană de simplificare a serviciilor actuale de asistență publică în vederea informării cetățenilor cu privire la drepturile lor UE și căile de atac disponibile în caz de încălcare a normelor dreptului comunitar, prin regruparea diverselor pagini web relevante (precum SOLVIT și CEE-Net) în cadrul capitolului Drepturile dumneavoastră în UE pe site-ul principal al UE;
11. subliniază că Parlamentul a solicitat în mod repetat Comisiei să dezvolte un sistem pentru semnalizarea clară a diverselor mecanisme de soluționare a plângerilor aflate la dispoziția cetățenilor și consideră că trebuie adoptate în continuare măsuri cu obiectivul final de a transforma pagina web *Drepturile dumneavoastră în UE* într-un ghiseu unic, accesibil pentru utilizatori; așteaptă cu interes primele evaluări inițiale ale aplicării Planului de acțiune pe 2008³, care sunt prevăzute pentru 2010;
12. reamintește rezoluția sa referitoare la activitățile Ombudsmanului European din 2008 și încurajează Ombudsmanul, reales de curând, să-și continue activitatea pentru a crește deschiderea și transparența administrației europene și pentru a se asigura că deciziile se iau într-un mod cât mai deschis posibil și la un nivel cât mai apropiat de cetățean;
13. își reafirmă hotărârea de a sprijini biroul Ombudsmanului în eforturile sale de a sensibiliza opinia publică cu privire la activitatea sa , precum și de a identifica și a lua măsuri împotriva cazurilor de administrare defectuoasă din cadrul instituțiilor europene; consideră că Ombudsmanul reprezintă o sursă de informații valoroasă în efortul global vizând îmbunătățirea administrației europene;
14. ia act de faptul că petițiile primite în 2009, dintre care aproape 40% erau considerate inadmisibile, au continuat să se concentreze asupra mediului, drepturilor fundamentale, justiției și pieței interne; în ceea ce privește concentrarea geografică, cele mai multe dintre petiții s-au referit la Uniune în ansamblu - urmată de Germania, Spania, Italia și România - demonstrând că cetățenii urmăresc cu atenție activitatea Uniunii și apelează la aceasta în vederea adoptării unor măsuri;
15. recunoaște importanța activității petiționarilor și a Comisiei pentru petiții în ceea ce privește protecția mediului înconjurător din Uniune; salută inițiativa comisiei de a comanda un studiu privind punerea în aplicare a Directivei habitatelor, anticipând astfel Anul internațional al biodiversității, și consideră că acesta oferă un instrument util de evaluare a rezultatelor obținute până în prezent de strategia Uniunii Europene în materie de biodiversitate și de elaborare a unei noi strategii;

³ Plan de acțiune pentru o abordare integrată vizând acordarea unor servicii de asistență pe piața unică cetățenilor și întreprinderilor - Document de lucru al serviciilor Comisiei SEC (2008)1882.

16. ia act de faptul că din ce în ce mai multe petiții subliniază problemele cu care se confruntă cetățenii care-și exercită dreptul la libera circulație; aceste petiții se referă la durata excesivă în care statele membre gazdă emit permise de rezidență membrilor familiei care provin din țări terțe și la dificultățile în ceea ce privește exercitarea drepturilor de vot și recunoașterea calificărilor;
17. solicită din nou Comisiei să prezinte propuneri practice pentru a lărgi sfera măsurilor de protecție a consumatorilor împotriva practicilor comerciale inechitabile și la micile întreprinderi, așa cum a solicitat în Rezoluția sa referitoare la anuarele profesionale înșelătoare⁴, deoarece comisia primește în continuare petiții de la victimele fraudelor acestor tipuri de întreprinderi;
18. recunoaște rolul central pe care îl joacă Comisia Europeană în activitatea Comisiei pentru petiții, care se bazează în continuare pe cunoștințele acesteia în ceea ce privește evaluarea petițiilor, identificând încălcări ale legislației europene și solicitând repararea prejudiciilor și recunoaște eforturile depuse de Comisia Europeană pentru a-și îmbunătăți timpul total de reacție la solicitările de anchetă ale comisiei, astfel încât cazurile prezentate de cetățeni să fie soluționate cât mai repede;
19. încurajează Comisia să intervină în etapele inițiale de fiecare dată când petițiile semnaleză riscul producerii de pagube în zonele special protejate, reamintind autorităților naționale vizate angajamentele asumate în ceea ce privește garantarea integrității siturilor care poartă clasificarea Natura 2000, în conformitate cu Directiva (CE) 92/43 (Directiva privind habitatele) și, atunci când este necesar, luând măsuri preventive pentru a asigura respectarea legislației europene,
20. salută comisarii nou aleși, în special comisarul pentru relații interinstituționale și administrație, și își exprimă convingerea că aceștia vor coopera cât mai strâns și eficient cu Comisia pentru petiții și îi vor acorda respectul cuvenit în calitatea sa de canal de comunicare de primă importanță între cetățeni și instituțiile europene;
21. regretă că Comisia Europeană nu a dat încă curs solicitărilor repetate ale Comisiei pentru petiții privind informările oficiale și periodice în legătură cu progresele înregistrate în procedurile de încălcare a dreptului comunitar legate de petițiile deschise; ia act de faptul că publicarea lunară a deciziilor Comisiei cu privire la procedurile de încălcare a dreptului comunitar, în conformitate cu articolul 258 și articolul 260 din Tratat, deși laudabilă din punct de vedere al transparenței, nu reprezintă un răspuns adecvat la astfel de solicitări;
22. consideră că urmărirea procedurilor de încălcare a dreptului comunitar prin consultarea comunicatelor de presă ale Comisiei Europene și compararea lor cu anumite petiții ar constitui o pierdere inutilă de timp și resurse din partea

⁴ Rezoluția Parlamentului European din 16 decembrie 2008 referitoare la anuarele profesionale înșelătoare JO C 45E, 23.2.2010, p 17-22.

comisiei, în special în cazul procedurilor orizontale, și solicită Comisiei să informeze Comisia pentru petiții în legătură cu orice proceduri relevante pentru încălcarea dreptului comunitar;

23. își repetă convingerea că cetățenii UE ar trebui să beneficieze de același nivel de transparență din partea Comisiei, fie că înaintează o reclamație oficială, fie că adresează Parlamentului o petiție și invită încă o dată Comisia să asigure că se oferă mai multă recunoaștere procesului de adresare a unei petiții și rolului acestuia de dezvăluire a unor încălcări ale legislației europene pentru care se inițiază ulterior procedurile de încălcare a dreptului comunitar;
24. reamintește că, în multe cazuri, petițiile descoperă probleme legate de transpunerea și aplicarea legislației europene și recunoaște că inițierea procedurilor de încălcare a dreptului comunitar nu oferă în mod necesar cetățenilor soluții imediate la problemele lor, având în vedere durata medie a acestor proceduri;
25. salută eforturile Comisiei de dezvoltare a unor mijloace alternative de promovare a unei mai bune aplicări a legislației europene, precum și atitudinea pozitivă a anumitor state membre care adoptă măsurile necesare pentru a remedia încălcările din primele faze ale procesului de punere în aplicare;
26. salută implicarea sporită a statelor membre în activitatea comisiei pentru petiții și prezența reprezentanților lor la reuniuni; consideră că această cooperare ar trebui consolidată;
27. subliniază importanța de prim ordin pentru activitatea Comisiei pentru petiții a unei cooperări mai strânse cu statele membre; consideră că aceasta s-ar putea realiza printr-o cooperare mai intensivă cu parlamentele naționale, în special în contextul Tratatului de la Lisabona;
28. încurajează statele membre să se pregătească să joace un rol mai transparent și dinamic în ceea ce privește elaborarea de răspunsuri la petițiile referitoare la implementarea și respectarea dreptului european;
29. consideră că, din perspectiva Tratatului de la Lisabona, Comisia pentru petiții din cadrul PE ar trebui să dezvolte relații de lucru mai apropiate cu comisiile similare din parlamentele naționale și regionale ale statelor membre, pentru a promova înțelegerea reciprocă a petițiilor referitoare la problematici europene și a asigura un răspuns cât mai prompt cetățenilor, la nivelul cel mai adecvat;
30. atrage atenția asupra concluziilor rezoluției sale privind impactul urbanizării extensive din Spania și solicită autorităților spaniole să ofere în continuare evaluări ale măsurilor adoptate, după cum au procedat până în prezent;
31. ia act de numărul din ce în ce mai mare de petiționari care apelează la Parlament pentru căi de atac în cazuri care nu aparțin domeniului de competență a UE, de

exemplu recalcularea beneficiilor de pensie, aplicarea hotărârilor tribunalelor naționale și pasivitatea sistemelor naționale de administrație; Comisia pentru petiții a depus toate eforturile pentru a redirecționa aceste reclamații către autoritățile naționale competente;

32. consideră că, deși ar trebui încurajată utilizarea pe scară largă a Internetului, având în vedere faptul că aceasta facilitează comunicarea cu cetățenii, ar trebui găsită o soluție pentru a preveni încărcarea comisiei cu „non-petiții”; consideră că o soluție posibilă ar putea fi revizuirea procesului de înregistrare din Parlament și încurajează personalul responsabil să redirecționeze dosarele în chestiune mai degrabă către Unitatea pentru poșta cetățeanului, și nu către Comisia pentru petiții;
33. subliniază necesitatea de a continua activitatea de ameliorare a transparenței gestionării petițiilor: pe plan intern, prin actualizarea constantă a aplicației e-petiție - care oferă deputaților acces direct la dosarele de petiții - și în exterior, prin crearea unui portal ușor accesibil publicului, interactiv, care să permită Parlamentului să ajungă mai eficient la cetățeni și care, de asemenea, ar clarifica pentru opinia publică procedurile de vot și responsabilitățile comisiei;
34. încurajează crearea unui portal care să ofere un model interactiv de petiție, în mai multe etape, care ar putea să informeze cetățenii cu privire la ceea ce pot obține prin adresarea unei petiții către Parlament și cu privire la competențele Parlamentului, și care ar putea include legături către căi alternative de atac, la nivel european și național; solicită descrierea cât mai detaliată a responsabilităților Uniunii în diferite domenii, pentru a elimina confuzia dintre competențele UE și competențele naționale;
35. recunoaște că aplicarea unei astfel de inițiative nu ar fi gratuită, dar îndeamnă serviciile administrative relevante să colaboreze cu Comisia pentru petiții pentru a găsi soluțiile cele mai potrivite, având în vedere faptul că acest portal va fi de o importanță majoră, nu numai în ceea ce privește îmbunătățirea contactelor dintre Parlament și cetățenii UE, dar și în ceea ce privește reducerea numărului de petiții inadmisibile;
36. subliniază că, în așteptarea unei soluționări satisfăcătoare a problemei resurselor, este necesară o ameliorare imediată a sitului internet existent;
37. salută aprobarea noului Regulament de procedură al Parlamentului și reexaminarea dispozițiilor legate de gestionarea petițiilor; încurajează eforturile Secretariatului și ale reprezentanților grupurilor politice de a revizui ghidul adresat deputaților, cuprinzând normele și procedurile interne ale Comisiei pentru petiții, având în vedere că acest document nu numai că va susține deputații în activitatea lor, dar va crește și mai mult transparența procesului de adresare a unei petiții;

38. solicită din nou serviciilor administrative competente să adopta măsurile necesare pentru a crea un registru electronic cu ajutorul căruia cetățenii să-și poată oferi sau retrage sprijinul pentru o petiție, în conformitate cu articolul 202;
39. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție și raportul Comisiei pentru petiții, Consiliului, Comisiei, Ombudsmanului European, guvernelor statelor membre, comisiilor lor pentru petiții, precum și ombudsmanilor naționali sau organelor competente similare.

EXPUNERE DE MOTIVE

Introducere

În introducere, ar trebui subliniat faptul că 2009 nu a fost un an obișnuit, ci unul extraordinar, dominat de alegerile europene și intrarea în vigoare a Tratatului de la Lisabona. Dacă impactul acestui ultim eveniment asupra activității comisiei se va simți, probabil, în anii următori, primul eveniment a avut o influență semnificativă asupra activității cotidiene a comisiei.

Spre deosebire de alte comisii parlamentare, Comisia pentru petiții se distinge ca fiind un organ în care calendarul activităților nu este stabilit în funcție de programul legislativ al Comisiei Europene, ci de către cetățenii care-și exercită dreptul de a adresa o petiție Parlamentului European. Anul 2009 a marcat tranziția la cel de-al șaptelea mandat parlamentar, iar noii membri ai comisiei au fost nevoiți să se familiarizeze cu activitatea generală. În ciuda faptului că la sfârșitul mandatului anterior s-a făcut ordine considerabilă în petiții, numeroase dosare au fost preluate de către noul mandat și prin urmare, deputații au fost nevoiți să se familiarizeze rapid cu acestea, în timp ce seoseau în continuare alte noi petiții. Trebuie observat că procesul la fost destul de lin și că atât fosta, cât și actuala comisie au depus toate eforturile pentru ca petiționarii afectați în cel mai mic grad de această perioadă de tranziție. Cu toate acestea, alte aspecte ale activității cotidiene a Comisiei - precum vizitele de informare - au trebuit să fie amânate până în 2010.

În acest context, Raportul pe 2009 intenționează să ofere o imagine cuprinzătoare a activității comisiei din cursul anului și, în final, să ajute la o mai bună înțelegere a semnificației procesului de adresare a unei petiții către Parlamentul European, rezultatul posibil al procesului, reușitele, precum și limitele sale.

Cifrele statistice, precum cele privind numărul petițiilor primite, închise sau abordate de comisie, ale țărilor sau temele vizate reprezintă un instrument cantitativ important în evaluarea activității comisiei. Aspectele suplimentare, precum relațiile cu alte instituții europene, autoritățile naționale și regionale sau modificările instituționale cu un impact direct asupra activității comisiei se împletesc pentru a completa imaginea generală.

Nu în ultimul rând raportul examinează progresele înregistrate în aplicarea recomandărilor anterioare care au drept scop îmbunătățirea activității comisiei și subliniază unele dintre cele mai mari provocări pe viitor în lumina intrării în vigoare a Tratatului de la Lisabona.

A adresa petiții Parlamentului European - un drept fundamental prevăzut de articolul 227 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (fostul articol 194)

Intrarea în vigoare a Tratatului de la Lisabona a reconfirmat dreptul de a adresa

Parlamentului European petiții ca un element de bază al cetățeniei europene. Articolul 227 din noul Tratat (ex-articolul 194) prevede că cetățenii sau persoanele cu reședința în Uniunea Europeană, fizice sau juridice, au dreptul de a adresa Parlamentului European, cu titlul individual sau în asociere cu alți cetățeni sau cu alte persoane, petiții privind un subiect care ține de domeniile de activitate ale Uniunii.

Formularea acestui articol oferă o imagine cuprinzătoare a ceea ce înseamnă a adresa o petiție către Parlamentul European - un instrument care oferă posibilitatea cetățenilor europenei să-și exprime preocupările privind impactul diferitelor politici și legi UE asupra vieții lor cotidiene. Statisticile anuale arată că cei mai mulți cetățeni apelează la Parlament căutând asistență în chestiuni legate de mediu, drepturi fundamentale, justiție, piață internă, etc. Alții încearcă să-și facă auzită vocea făcând sugestii cu privire la dezvoltarea politicilor europene. Nu în ultimul rând, trebuie acordată atenție numărului de cetățeni care apelează la Parlamentul European pentru a aduce în discuție hotărârile adoptate de autoritățile naționale. Cele mai multe dintre aceste petiții susțin faptul că legislația europeană nu este aplicată în mod corespunzător, unele introduc reclamații contra unor hotărâri ale curților naționale de justiție sau neaplicarea lor la nivel administrativ, iar Parlamentul European nu se ocupă de aceste chestiuni, deoarece acestea nu țin de competențele Uniunii.

Conform statisticilor, în 2009, Parlamentul European a primit 1924 de petiții, o ușoară creștere în comparație cu 1849 petiții înaintate în 2008. Se poate afirma, de asemenea, că această mică diferență indică o anumită stagnare după curentul constant ascendent înregistrat după valorile de aderare din 2004 și 2007.

Aproximativ 46% din petițiile primite în 2009 au fost declarate admisibile, un procent aproape similar cu cel înregistrat în 2008. Din 688 de petiții considerate admisibile, 655 au fost trimise Comisiei Europene pentru informare. Trebuie subliniat faptul că aceasta din urmă a trimis aproximativ 300 de comunicări care se referă la petiții înregistrate în 2009. În ceea ce privește petițiile inadmisibile, situația este foarte similară față de anul trecut (812 față de 818). Deoarece procentul de petiții inadmisibile rămâne foarte ridicat (puțin peste jumătate din petițiile primite), este evident că trebuie sporite eforturile pentru a aplica recomandările anterioare și actuale care au drept scop o informare mai bună a cetățenilor cu privire la competențele UE.

Decizia privind adoptarea petiției	Nr. de petiții	%	Nr. de petiții	%
	2009		2008	
Admisibile	688	45.9	708	46.4
Inadmisibile	812	54.1	818	53.6
Admisibile și închise	420	Nc/Na	354	Nc/Na
Petiții transmise CE pentru aviz	655	Nc/Na	729	Nc/Na
Petiții trimise pentru aviz altor organisme	33	Nc/Na	53	Nc/Na
Petiții trimise altor organisme spre informare	207	Nc/Na	207	Nc/Na
Neînregistrate	4	Nc/Na	6	Nc/Na

Ar trebui, de asemenea, remarcat că aproximativ două treimi din petițiile din 2009, mai exact 1232, au fost închise într-o etapă timpurie a procedurii, deoarece au fost considerate inadmisibile sau deoarece, deși admisibile, au fost închise imediat după ce s-au oferit informații petiționarilor cu privire la chestiunile abordate sau după ce au fost redirecționate la alte comisii PE care aveau competența în domeniu. Încă o dată, statisticile din 2009 și 2008 sunt comparabile, așa cum se observă din datele de mai jos.

2009		
Decizia privind adoptarea	Numărul de petiții	Procentaj
Admisibile:	1062	56.3
Inadmisibile:	818	43.4
Neînregistrate	6	0.3

2008		
Decizia privind adoptarea	Numărul de petiții	Procentaj
Admisibile:	1108	57.6
Inadmisibile:	812	42.2
Neînregistrate	4	0.2

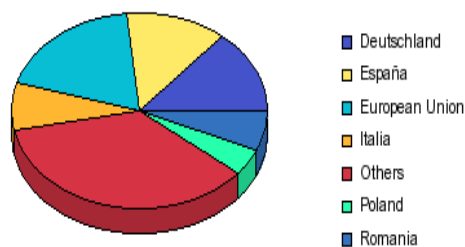
În acest context, trebuie reamintit faptul că deputații au atras în mod repetat atenția asupra așa-numitelor „nepetiții”, argumentând că procesarea acestora consumă timpul în mod inutil. Deși nu există o definiție a „nepetiției”, ar trebui să se facă o distincție clară între astfel de documente și petițiile considerate inadmisibile deoarece nu fac obiectul domeniului de competențe al UE. De obicei, o nepetiție poate fi descrisă drept o declarație personală scurtă sau un comentariu despre politicile UE sau despre modul în care aceste politici ar trebui dezvoltate.

Din acest motiv, pe pagina web a Parlamentului European dedicată Petițiilor, se indică în mod clar că solicitările de informații nu fac obiectul activității Comisiei pentru petiții și nici comentariile generale cu privire la politica UE. În plus, cetățenii sunt informați că petițiile care conțin un limbaj insultător sau care nu au un caracter pertinent nu vor fi investigate de comisie și nici nu vor primi răspuns. Prin urmare, comisia trebuie să depună mai multe eforturi pentru a explica mai clar cetățenilor ce înseamnă a adresa Parlamentului European o petiție și pentru a îmbunătăți procesul de înregistrare a acestora în Parlamentul European.

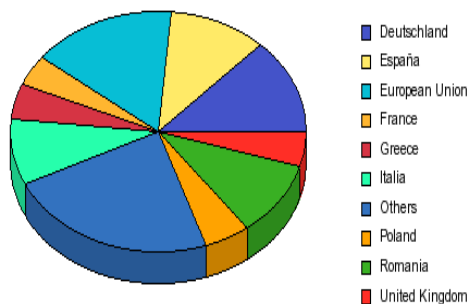
În comparație cu 2008, s-au înregistrat puține modificări în topul țărilor vizate: astfel, Uniunea Europeană în ansamblu continuă să se plaseze prima în top, urmată de

Germania, Spania, Italia și România (ultimele două au schimbat locurile, în comparație cu 2008). În mod surprinzător, Malta se regăsește pe ultimul loc în tabel, în urma Sloveniei și Letoniei, deoarece doar 9 petiții s-au referit la această țară, în contrast cu cele 21 de petiții primite anul trecut.

2009		
Țările vizate de petiții	Numărul de petiții	%
Uniunea Europeană	403	18.6
Germania	298	13.8
Spania	279	12.9
Italia	176	8.1
România	143	6.6
Polonia	100	4.6
Altele	764	35.3

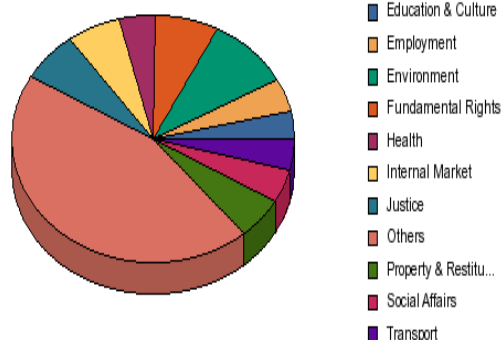

2008		
Țările vizate de petiții	Numărul de petiții	%
Uniunea Europeană	330	15.9
Germania	265	12.8
Spania	226	10.9
România	207	10.0
Italia	184	8.9
Polonia	105	5.1
Regatul Unit	99	4.8
Grecia	97	4.7
Franța	86	4.1

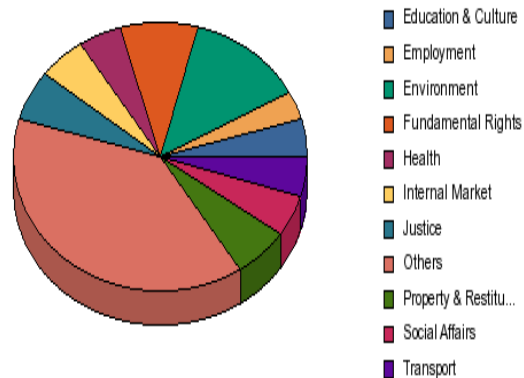
După cum s-a menționat deja, mediul rămâne principalul domeniu de preocupare pentru petiționari, urmat de drepturile fundamentale, justiție și piață internă, în timp ce petițiile referitoare la restituirea proprietăților au scăzut ca număr în 2008.

2009		
Teme	Nr. de petiții	Procentaj
Mediu	228	9.7
Drepturi fundamentale	164	7.0
Justiție	159	6.8
Piața internă	142	6.0
Proprietate și restituire	133	5.6
Ocuparea forței de muncă	105	4.5
Sănătate	104	4.4
Transport	101	4.3
Afaceri sociale	93	4.0
Educație și cultură	82	3.5
Altele	1,043	44.3

2008		
Teme	Nr. de petiții	Procentaj
Mediu	311	12.8
Drepturi fundamentale	208	8.6
Proprietate și restituire	149	6.1
Justiție	147	6.1
Piața internă	130	5.4
Afaceri sociale	118	4.9
Transport	117	4.8
Sănătate	116	4.8
Educație și cultură	105	4.3
Ocuparea forței de muncă	89	3.7

Altele	938	38.6
--------	-----	------

Faptul că mediul reprezintă o preocupare constantă a cetățenilor europeni nu constituie o surpriză. Legislația europeană în acest domeniu este construită în spiritul

principiului de subsidiaritate și linia dintre competențele naționale și cele ale UE nu este întotdeauna clară pentru cetățenii care apelează la Parlament pentru asistență ori de câte ori autoritățile regionale sau naționale nu îi ascultă. În acest context, comisia a salutat Comunicarea Comisiei cu privire la punerea în aplicare a legislației comunitare privind mediul (COM(2008)0773) ca un prim pas către asigurarea unor verificări mai bune ale aplicării legislației în acest domeniu⁵.

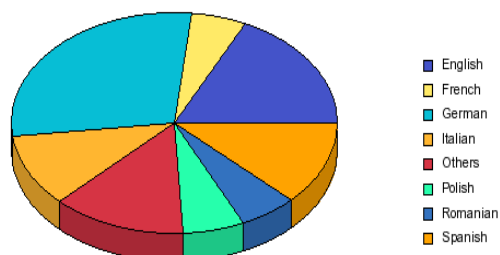
În ceea ce privește drepturile fundamentale, ar trebui să se facă o distincție între petițiile care susțin că au avut loc erori judiciare, hotărârile tribunalelor naționale nu au fost respectate sau au existat încălcări ale dreptului la justiție și la un proces echitabil la nivel național, pe de o parte, și petițiile care susțin protecția drepturilor garantate de legislația și jurisprudența europeană în materie de piață internă, pe de altă parte.

Astfel, în 2009, comisia a susținut Documentul de lucru al Dianei Wallis privind Comunicarea Comisiei privind un spațiu de libertate, securitate și justiție în serviciul cetățenilor, așa-numitul Program de la Stockholm. Acesta subliniază un număr de aspecte problematice dezvăluite de petiționari, printre care dificultățile cu care se confruntă membrii familiilor din țările terțe pentru a obține documente în țara de rezidență (în special în Regatul Unit), diverse interpretări ale Directivei 2004/38 în ceea ce privește criteriile de calificare pentru rezidența permanentă, probleme cu care se confruntă petiționarii în exercitarea drepturilor lor de votare sau recunoașterea calificărilor. În câteva cazuri, comisia a recomandat petiționarilor să utilizeze SOLVIT, un mecanism neoficial care poate oferi soluții eficiente cu termene limită stricte. Ar trebui subliniat faptul că restricțiile legate de protecția datelor împiedică comisia să redirecționeze petițiile către SOLVIT și prin urmare, nu poate oferi decât consiliere petiționarului în această privință. Depinde astfel de petiționar dacă dorește să o utilizeze sau dacă dorește să comunice comisiei rezultatul demersurilor sale la SOLVIT.

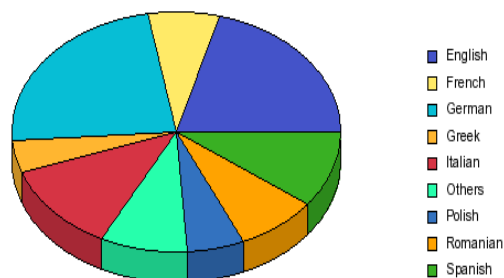
Se pot observa, de asemenea, mici modificări în clasamentul petițiilor în funcție de limba utilizată: în timp ce în 2009 și 2008, germana și engleza rămâneau principalele limbi utilizate de petiționari, s-a înregistrat o schimbare a locurilor între italiană și spaniolă. Slovena, malteza și estoniana se află pe ultimul loc.

⁵ Avizul Comisiei pentru petiții referitor la monitorizarea aplicării dreptului comunitar (2007) (2008/2337(INI) - Raportoare Diana Wallis (31.03.2009)

2009		
Limba	Numărul de petiții	Procentaj
Germană	548	28.5
Engleză	343	17.8
Spaniolă	237	12.3
Italiană	203	10.6
Poloneză	116	6.0
Română	110	5.7
Franceză	107	5.6
Altele	260	13.5

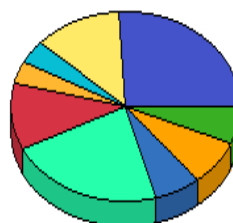

2008		
Limba	Numărul de petiții	Procentaj
Germană	437	23.2
Engleză	395	20.9
Italiană	222	11.8
Spaniolă	193	10.2
Română	155	8.2
Franceză	131	6.9
Poloneză	101	5.4
Elenă	87	4.6
Altele	165	8.7

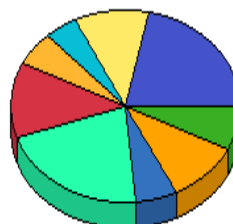

În ceea ce privește naționalitatea, germanii rămân cei mai activi petiționari, urmați de spanioli și italieni (de asemenea în această statistică, spaniolii și italienii au făcut schimb de locuri în comparație cu 2008). Petiționarii români, polonezi și britanici se situează pe locurile următoare. Pe ultimele locuri se regăsesc cetățenii cehi, estonieni și luxemburgezi care au prezentat împreună 11 petiții în 2009.

2009		
Cetățenia petiționarului principal	Numărul de petiții	Procent aj
Germania	496	25.8
Spania	237	12.3
Italia	219	11.4
România	150	7.8
Polonia	131	6.8
Regatul Unit	121	6.3
Franța	79	4.1
Grecia	78	4.1
Altele	414	21.5

2008			Altele	400	21.1
Cetățenia petiționarului principal	Numărul de petiții	Procentaj			
Germania	412	21.8			
Italia	245	12.9			
Spania	197	10.4			
România	189	10.0			
Regatul Unit	144	7.6			
Polonia	112	5.9			
Grecia	102	5.4			
Franța	91	4.8			

În ceea ce privește formatul petițiilor, se poate vorbi de o confirmare: petiționarii au tendința de a-și prezenta petițiile utilizând mai degrabă formularul de pe internet decât formatul scrisorii tradiționale (62,6% din petițiile primite în 2009 au fost trimise prin e-mail față de 59,2% în 2008).

2009		
Formatul petiției	Numărul de petiții	%
E-mail:	1204	62.6
Scrisoare	720	37.4

2008		
Formatul petiției	Numărul de petiții	%
E-mail:	1117	59.2
Scrisoare	769	40.8

Deși reprezintă un instrument folositor care permite comisiei să-și evalueze activitatea anuală, statisticile ar trebui totuși să fie interpretate cu atenție, având în vedere faptul că anumite elemente pot influența rezultatele generale - de exemplu, petițiile se pot referi la unul sau mai multe domenii, una sau mai multe țări, ele pot fi adresate de către persoane individuale sau asociații și în anumite cazuri, pot lua forma campaniilor însoțite de numeroase semnături; în plus, petiționarii pot alege să prezinte documente în limba lor maternă sau în altă limbă oficială a Uniunii.

Cu toate acestea, statisticile demonstrează că rămân valabile concluziile rapoartelor anuale anterioare. Astfel, așa cum am menționat deja, majoritatea petițiilor declarate inadmisibile arată că se menține confuzia în ceea ce privește competențele europene și naționale, instituțiile UE și cele ale Consiliului Europei, în special Curtea Drepturilor Omului. Prin urmare, solicitările anterioare de intensificare a eforturilor cu scopul de a informa mai bine cetățenii cu privire la procesul de petiționare și la ce poate fi realizat prin adresarea unei petiții Parlamentului European rămân la fel de actuale.

Una dintre modalitățile care ar trebui explorate ar putea fi îmbunătățirea paginii web dedicate Petițiilor de pe portalul Parlamentului European, astfel încât cetățenii care prezintă petiții să primească toate informațiile necesare despre competențele Parlamentului, evaluarea petițiilor, activitatea comisiei și posibilitățile de a apela la căi mai rapide de atac, utilizând alte rețele disponibile la nivel UE sau național (SOLVIT, Rețeaua Consumatorului European, Ombudsmanul European, ombudsmanii naționali sau comisiile naționale parlamentare pentru petiții).

Rapoartele anterioare au solicitat o semnalizare clară a diverselor mecanisme de reclamație disponibile pentru cetățeni la nivel UE, prin crearea unui ghișeu unic care să ofere cetățenilor orientare în cazul în care aceștia caută soluții la presupusele încălcări ale drepturilor lor. Acesta rămâne un obiectiv foarte important care trebuie atins. Inițiativa Comisiei Europene de a regrupa mecanismele oficiale și neoficiale ale reclamațiilor la pagina Drepturile dumneavoastră de pe site-ul web europa.eu reprezintă un pas semnificativ înainte. Cu toate acestea, trebuie marcată o distincție mai clară între mecanismele oficiale (reclamațiile la CE, petițiile către Parlament, reclamațiile la Ombudsmanul European) și cele neoficiale (Solvit, CEE-net, etc.). Un website mai interactiv ar putea fi creat pentru a permite cetățenilor să obțină informațiile de care au nevoie, înainte de a lua decizia de a-i direcționa către o anumită instituție sau de a utiliza un anumit mecanism.

Relația cu Comisia Europeană

Comisia Europeană rămâne partenerul firesc al Comisiei pentru petiții în activitatea sa, deoarece deputații se bazează în continuare pe expertiza serviciilor acesteia pentru a investiga chestiunile abordate în petiții. Deoarece relația de lucru dintre cele două instituții s-a îmbunătățit constant, comisia continuă să impulsioneze Comisia Europeană pentru a-și îmbunătăți timpul de reacție la solicitările de investigații. Un alt aspect care trebuie încă abordat de cele două părți rămâne modul în care Comisia Europeană informează Comisia pentru petiții cu privire la progresul procedurii de încălcare a dreptului comunitar legat direct de petiții.

În timp ce Comisia susține că deciziile sale privind încălcarea dreptului comunitar sunt

publicate lunar, ar trebui să se ia act de faptul că acestea sunt publicate începând cu etapa de aviz motivat, cu excepția cazului în care Comisia decide altfel. Având în vedere numărul de cazuri și faptul că este dificil să se prevadă în ce ritm progresează un anumit dosar și că niciun instrument de căutare nu ar permite identificarea unei proceduri de încălcare a dreptului comunitar, monitorizarea lunară a acestei baze de date ar însemna o pierdere inutilă de timp și resurse umane. Prin urmare, trebuie luate măsuri suplimentare pentru ca progresele înregistrate în procedurile de încălcare relevante pentru petiție să fie semnalate Comisiei pentru petiții de către Comisia Europeană.

Relațiile cu Ombudsmanul European - Audierile pentru candidații la această funcție

Una din principalele priorități ale comisiei în 2009 a fost organizarea audierilor pentru candidații la funcția de Ombudsman European. Deputații, mulți dintre ei noi în comisie și chiar în Parlament, au reușit să-și asume cu succes responsabilitățile.

Trebuie menționat că primul raport adoptat de noua comisie s-a referit la activitatea Ombudsmanului European¹ în 2008. Acesta a subliniat rolul Ombudsmanului de protector al intereselor cetățenilor UE în fața instituțiilor și organelor Uniunii Europene, care a evoluat pe parcursul celor 14 ani de activitate de la înființarea funcției, fapt datorat în special independenței instituției și controlului democratic exercitat de Parlament în privința transparenței activităților sale.

Deputații și-au subliniat convingerea că rolul Ombudsmanului constă în sporirea deschiderii și a transparenței în procesele decizionale și administrația Uniunii Europene, prin aceasta aducându-și o contribuție esențială în crearea unei Uniuni în care deciziile sunt luate „cu respectarea deplină a principiului transparenței și cât mai aproape cu putință de cetățean”². Deputații au invitat Ombudsmanul să își continue eforturile în vederea conștientizării de către public a activității sale și să își promoveze activitățile în mod eficient.

Concluzii

Dacă 2009 a fost un an de tranziție, 2010 se anunță a fi un an de provocări pentru comisie. Comisia Europeană ar trebui să-și prezinte proiectul de regulament către Parlamentul European și Consiliu cu privire la inițiativa cetățenească, iar Comisia pentru petiții va emite un aviz la acest raport care va redactat de Comisia pentru afaceri constituționale. În plus, intrarea în vigoare a Tratatului de la Lisabona a însemnat faptul că Carta drepturilor fundamentale a devenit obligatorie din punct de vedere juridic. În această fază, este dificil să se prevadă modul în care aceasta va avea un impact asupra activității comisiei, dar drepturile fundamentale constituie într-adevăr una dintre temele invocate constant de petiționari. Mai multe clarificări cu privire la aplicarea Cartei vor fi, probabil, necesare în viitorul apropiat.

¹ Raport referitor la raportul anual cu privire la activitățile Ombudsmanului European în 2008 (2009/2088(INI)) de Chrysoula Paliadeli (A7/0020/2009).

² Titlu I, articol 1, alineatul 2 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (C115/ 9.05.2008, p .0016).

ANEXE:

Țara	2009			2008		
	Numărul de petiții	Admisibile :	Inadmisibile :	Numărul de petiții	Admisibile :	Inadmisibile :
Uniunea Europeană	403	341	61	330	286	43
Membri UE	1630			1647		
Germania	298	144	152	265	127	137
Spania	279	196	83	226	151	74
Italia	176	110	66	184	97	86
România	143	46	97	207	70	136
Polonia	100	27	72	105	26	79
Regatul Unit	83	60	23	99	64	35
Grecia	74	37	37	97	40	57
Franța	73	43	30	86	56	29
Bulgaria	56	24	32	65	37	28
Irlanda	37	18	19	58	37	21
Portugalia	37	21	16	24	10	14
Țările de Jos	35	24	11	24	19	4
Austria	34	24	9	20	13	7
Belgia	30	21	9	32	21	10
Ungaria	25	19	6	18	9	9
Finlanda	20	7	13	36	9	27
Slovacia	19	5	14	9	3	6
Suedia	17	7	10	12	6	6
Danemarca	14	7	7	6	1	5
Lituania	14	7	7	7	2	5
Cipru	13	8	5	9	3	6
Republica Cehă	13	8	5	15	9	6
Slovenia	12	2	10	7	2	5
Letonia	11	4	7	7	3	4
Malta	9	6	3	21	16	5
Estonia	4	1	3	2	2	0
Luxemburg	4	3	1	6	4	2

Limba petiției	Numărul de petiții	
	2009	2008
Germană	548	437
Engleză	343	395
Spaniolă	237	193
Italiană	203	222
Poloneză	116	101
Română	110	155
Franceză	107	131
Elenă	61	87
Olandeză	46	33
Bulgară	37	31
Portugheză	27	26
Finlandeză	19	35
Maghiară	16	15
Slovacă	11	5
Daneză	9	4
Suedeză	8	6
Letonă	7	2
Lituaniană	7	2
Cehă	4	3
Slovenă	4	2
Malteză	2	0
Estonă	1	1
text în mai multe limbi	1	0
Nedefinit	0	0
Total	1,924	1,886

Naționalitatea petiționarului principal	Numărul de petiții	
	2009	2008
Membri UE	1879	1845
Germania	496	412
Spania	237	197
Italia	219	245
România	150	189
Polonia	131	112
Regatul Unit	121	144
Franța	79	91
Grecia	78	102
Bulgaria	54	60
Țările de Jos	44	33
Austria	38	21
Portugalia	32	25
Irlanda	31	59
Belgia	27	31
Finlanda	26	40
Ungaria	17	20
Slovacia	14	8
Danemarca	13	5
Suedia	13	10
Letonia	11	5
Malta	11	16
Slovenia	10	5
Cipru	8	1
Lituania	8	5
Republica Cehă	6	6
Estonia	3	1
Luxemburg	2	2

REZULTATUL VOTULUI FINAL ÎN COMISIE

Data adoptării	1.6.2010
Rezultatul votului final	+: 20 -: 0 0: 2
Membri titulari prezenți la votul final	Margrete Auken, Elena Băsescu, Victor Boștinaru, Simon Busuttil, Michael Cashman, Bairbre de Brún, Pascale Gruny, Carlos José Iturgaiz Angulo, Peter Jahr, Lena Kolarska-Bobińska, Erminia Mazzoni, Willy Meyer, Mariya Nedelcheva, Nikolaos Salavrakos, Angelika Werthmann, Tatjana Ždanoka
Membri supleanți prezenți la votul final	Pablo Arias Echeverría, Kinga Göncz, Marian Harkin, Axel Voss
Membri supleanți [articolul 187 alineatul (2)] prezenți la votul final	Enrique Guerrero Salom, Andres Perello Rodriguez